

Постановою Ради Міністрів УРСР від 10 травня 1962 р. № 523 ЦППКПНРО перейменовано в Центральний інститут удосконалення вчителів Міністерства освіти УРСР (далі – ЦІУВ). Директорами цього інституту були Василь Петрович Нікітенко (1968–1973 рр.); Іван Власович Ніколаско (1974–1975 рр.); Арсентій Данилович Гончар (1975–1979 рр.); Іван Пилипович Жерносек (1979–1992 рр.).

У 1992 р. ЦІУВ перейменовано в Український інститут підвищення кваліфікації керівних кадрів освіти Міністерства освіти України (далі – УПІКККО), керівником якого став Василь Миколайович Мадзігон.

Із 1993 по 1999 р. ректором УПІКККО був Микола Іванович Дробноход. За його часів згідно з Постановою Кабінету Міністрів України №526 від 29 травня 1997 р. відбулася реорганізація УПІКККО в Державну академію керівних кадрів освіти.

У 1999 р. Постановою Кабінету Міністрів України від 22 липня 1999 р. № 1327 заклад отримав назву Центральний інститут післядипломної

педагогічної освіти НАПН України (далі – ЦІППО). Ректором був призначений Віктор Васильович Олійник.

8 листопада 2007 р. Розпорядженням Кабінету Міністрів України №969-р за пропозицією Академії педагогічних наук України утворено Університет менеджменту освіти (далі – УМО) завдяки злиттю Центрального інституту післядипломної педагогічної освіти (м. Київ) та Донецького інституту післядипломної освіти інженерно-педагогічних працівників. Ректором Університету обрано Віктора Васильовича Олійника, який перебував на цій посаді до листопада 2017 р. У лютому 2018 р. ректором Університету обрано Миколу Олексійовича Кириченка.

Глибокий аналіз змісту, напрямів навчальної, методичної, наукової, організаційно-виховної діяльності Університету менеджменту освіти, роль та персональний внесок відомих корифеїв педагогіки у розвиток теорії і практики післядипломної педагогічної освіти України упродовж 65 років активної діяльності УМО залишається предметом подальших наукових розвідок.

ЛІТЕРАТУРА

1. Центральний Державний архів вищих органів влади України. — Ф. 166. — Оп. 15.
2. Державний архів Дніпропетровської області. — Ф. Р-310, оп. 1, спр.
3. Гладуш В. А. Роль громадсько-педагогічних організацій у становленні післядипломної освіти учителів спеціальної школи напочатку ХХ ст. / В. А. Гладуш // Педагогічний дискурс : зб. наук. пр. Ін-ту педагогіки НАПН України, Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії. — Хмельницький, 2011. — Вип. 9. — С. 64–69.
4. Гладуш В. А. Форми післядипломної освіти дефектологів в УСРР (20-ті роки ХХ ст.) / В. А. Гладуш // Нова педагогічна думка : наук.-метод. журн. Рівненського ОНППО, Рівненського держ. пед. ун-ту. — Рівне, 2011. — № 4(68). — С. 87–92.
5. Гладуш В. А. Становлення системи післядипломної освіти дефектологів: історія, проблеми, досвід / В. А. Гладуш // Вісник післядипломної освіти : зб. наук. пр. / НАПН України ДВНЗ «Ун-т менедж. освіти»; голов. ред. В. В. Олійник; редкол. О. Л. Ануфрієва [та ін.]. — Київ, 2011. — Вип. 2(15). — 256 с. — С. 44–53.
6. Гладуш В. А. Розвиток післядипломної освіти дефектологів в Україні в 1940-х рр. / В. А. Гладуш // Вісник післядипломної освіти : зб. наук. пр. / НАПН України ДВНЗ «Ун-т менедж. освіти»; голов. ред. В. В. Олійник; редкол. О. Л. Ануфрієва [та ін.]. — Київ, 2011. — Вип. 3(16). — С. 42–48.
7. Гладуш В. А. Розвиток післядипломної освіти дефектологів на завершальному етапі переходу до загальної обов'язкової семирічної освіти в Україні /
- В. А. Гладуш // Освіта регіону : наук. журн. Ун-ту «Україна». — Київ, 2011. — № 5. — С. 59–64.
8. Гладуш В. А. Заочне й очно-заочне навчання як форми післядипломної освіти в Україні в повоєнні роки / В. А. Гладуш // Педагогічна освіта: теорія і практика : зб. наук. пр. Кам'янець-Подільського нац. ун-ту ім. Івана Огієнка. — Кам'янець-Подільський : Видав. ПП Зволейко Д. Г., 2011. — Вип. 9. — С. 19–26.
9. Крисюк С. В. Становлення та розвиток післядипломної освіти педагогічних кадрів в Україні (1917–1941 рр.) : монографія / С. В. Крисюк. — Київ, 1995. — 174 с.
10. Любар О. О. Історія української педагогіки / О. О. Любар, М. Г. Стельмахович, Д. Т. Федоренко. — Київ, 1999. — 356 с.
11. Медвідь Л. А. Історія національної освіти і педагогічної думки в Україні : навч. посіб. / Л. А. Медвідь. — Київ : Вікар, 2003. — 335 с.
12. Пирогов Н. И. Задачи учителя в школе: избр. пед. произведения / Н. И. Пирогов. — М. : АПН РСФСР, 1952. — 269 с.
13. Прокопович Ф. Духовний регламент / Ф. Прокопович // Хрестоматія з історії вітчизняної педагогіки ; за ред. С. А. Литвинова. — Київ : Рад. шк., 1961. — 432 с.
14. Сковорода Г. С. Собака і кобила / Г. С. Сковорода. — Київ : Наук. думка, 1973. — Т. 2. — 488 с.
15. Сковорода Г. С. Сродность к богословью / Г. С. Сковорода. — Київ : Наук. думка, 1973. — Т. 1. — 586 с.

ДІЯЛЬНІСТЬ ЦЕНТРАЛЬНОГО ІНСТИТУТУ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ ДВНЗ «УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ» З УПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕС ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ І ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ТА КЕРІВНИХ КАДРІВ ОСВІТИ

Т. Сорочан, Л. Оліфіра

Успішна реалізація освітніх реформ, передбачених нещодавно ухваленим Законом України «Про освіту» [2] та Концепцією «Нова українська школа» [3], потребує умотивованого педагога, який «думає про зміни та інновації як про своє життя». Підготовка керівника, педагога-практика як інноватора та провідника змін є пріоритетним завданням післядипломної педагогічної освіти (ППО). Лідером у цій сфері, ініціатором інноваційного

розвитку системи ППО і зокрема підвищення кваліфікації керівних, педагогічних і науково-педагогічних кадрів освіти впродовж майже 65 років є ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» зі структурним підрозділом — Центральним інститутом післядипломної педагогічної освіти (ЦІППО).

Мета цієї статті полягає у розкритті концепції реалізації та змісту інновацій в організації підвищення кваліфікації працівників освіти у ЦІППО.

Вивчення питання упровадження інноваційних освітніх технологій у процес підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників та керівних кадрів освіти проводилося на засадах загальної концепції, яка полягає в тому, що інновації в освіті – це процес творення, запровадження та поширення в практиці освітньої діяльності нових ідей, засобів, педагогічних та управлінських технологій, унаслідок чого підвищуються показники/рівні досягнень структурних компонентів освіти, відбувається перехід системи до якісно нового стану, забезпечується соціальний ефект [1, с. 338].

У цьому контексті розроблення й упровадження інновацій у Центральному інституті післядипломної педагогічної освіти ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» здійснюється за такими взаємопов'язаними напрямками: нормативно-правове забезпечення інноваційних процесів у системі післядипломної освіти України в цілому, в управлінні освітнім процесом та безпосередньо в освітньому процесі курсів підвищення кваліфікації.

Щодо першого напрямку зазначимо, що нормативно-правові акти, у розробленні яких брали участь науково-педагогічні працівники ЦПППО, спрямовані на стратегічне і системне забезпечення інновацій.

Робота з нормативно-правового забезпечення інновацій має випереджувальний характер. З орієнтацією на світові тенденції розвитку освіти та євроінтеграційну й інноваційну політику держави щодо освітньої галузі науково-педагогічними працівниками ЦПППО розроблено такі документи:

- Концепція розвитку системи підвищення кваліфікації у Центральному інституті післядипломної педагогічної освіти ДВНЗ «Університет менеджменту освіти».
- Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів післядипломної педагогічної освіти (у частині підвищення кваліфікації фахівців системи освіти) (проект).
- Стандарт професійної діяльності викладача системи освіти дорослих (андрагога).
- Методичні рекомендації щодо розроблення освітньо-професійної програми підвищення кваліфікації у ЦПППО ДВНЗ «Університет менеджменту освіти».

Інновації системного характеру містить Положення про виїзні курси підвищення кваліфікації у ДВНЗ «Університет менеджменту освіти», які зорієнтовані на співпрацю закладів післядипломної освіти, консорціуму, інших закладів та установ освіти щодо кадрового забезпечення. Положення про підвищення кваліфікації керівних, педагогічних і науково-педагогічних кадрів освіти за накопичувальною системою організації освітнього процесу передбачає реалізацію індивідуальної освітньої траєкторії фахівців упродовж життя, верифікацію (визнання) результатів їхнього підвищення кваліфікації за різними видами освіти (формальної, неформальної, інформальної). І це вагомий внесок у створення нової системи післядипломної освіти на основі поєднання формальної та неформальної форм.

Зазначені документи створено з урахуванням інноваційних підходів до розвитку галузі післядипломної освіти як складової освіти дорослих. Водночас вони створюють передумови для запровадження інновацій в освітній процес з підвищення кваліфікації.

Логічним продовженням є документи, розроблені робочими групами науково-педагогічних працівників ЦПППО в контексті співпраці з Українським відкритим університетом післядипломної освіти (УВУПО)

та ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» МОН України, зокрема, Положення про підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників (проект) та Положення про регіональний (обласний) заклад післядипломної педагогічної освіти (проект). Наразі діяльність творчих колективів ЦПППО сконцентровано на створенні Положення про визнання результатів підвищення кваліфікації у системі формальної та неформальної післядипломної освіти, Положення про сертифікацію педагогічних працівників і Порядку підвищення кваліфікації вчителів Нової української школи.

Щодо другого напрямку, то документи з організації освітнього процесу в ЦПППО, розроблені на засадах компетентнісного підходу, визначають орієнтовний перелік компетентностей працівників освіти, унормовують модуль як структурну одиницю змісту освітньо-професійних програм підвищення кваліфікації кадрів освіти. Обов'язковими визначено п'ять модулів, кожен з яких зорієнтований на вдосконалення та розвиток певної групи компетентностей. Це дає змогу забезпечити гнучкість програм, різноманітність курсів підвищення кваліфікації – від традиційних до модульних, пролонгованих у часі, а також сконструйованих за індивідуальною освітньою траєкторією. Такий підхід спрямований на реалізацію положень Закону України «Про освіту» щодо свободи педагогічного працівника у виборі програм і форм навчання, щорічного підвищення його кваліфікації з накопиченням кредитів ЄКТС.

З 2017 р. в ЦПППО курси підвищення кваліфікації діють за новими освітньо-професійними програмами, розробленими відповідно до вищезазначених методичних рекомендацій.

Запровадження інноваційних технологій стало можливим завдяки новим управлінським підходам, які допомогли чітко визначити моделі підвищення кваліфікації. З 2016 р. у ЦПППО успішно реалізується нова модель структури підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників закладів ППО за очно-дистанційною формою навчання, яка складається з двох етапів, обґрунтована й запропонована кафедрою філософії і освіти дорослих.

Своєчасною відповіддю на виклики часу та запити працівників освіти є запроваджені у 2017 р. авторські, тематичні курси підвищення кваліфікації з актуальних проблем реалізації державної освітньої політики та освітніх реформ (зокрема загальної середньої освіти), які мали позитивний ефект. Резонансними з них є курси за такою тематикою: «Організація та зміст роботи опорної школи як закладу освіти інноваційного типу» (автор: проф. Н. Клокар; 66 осіб), «Розвиток професійних компетентностей керівників відділів (управлінь) освіти» (автор: проф. Н. Клокар; 35 осіб), «Психолого-управлінські засади розвитку конкурентоздатності освітніх організацій (майбутніх робітників, педагогічних/науково-педагогічних працівників)» (розробник: кафедра психології управління; 80 осіб), «Дидактика вищої школи» (автор: проф. Т. Сорочан; 29 осіб), «Психолого-педагогічне проектування виховної роботи з використанням ІКТ» (автор: доц. В. Киричук; 23 особи).

У контексті реалізації положень Концепції «Нова українська школа» та Закону України «Про освіту» інноваційні освітні технології визначалися суттєвим оновленням змісту підвищення кваліфікації. Зокрема, за цією проблематикою розроблено 45 нових тем, 8 спецкурсів, 6 тренінгів, спрямованих на опанування освітньо-філософських засад, основ психологічного забезпечення, особливостей організації освітнього середовища, педагогічних, інформаційно-комунікаційних (цифрових) та управлінських

технологій, електронних освітніх ресурсів, навичок особистісного та професійного розвитку педагога нової української школи тощо. Розроблено авторські, тематичні курси із зазначеної проблеми для науково-педагогічних, педагогічних і керівних кадрів освіти. Для неперервного підвищення кваліфікації у міжкурсовий період для працівників освіти запропоновано майже 15 заходів, з них 7 методологічних і науково-практичних семінарів, семінарів-тренінгів, вебінарів, 6 круглих столів тощо.

Як відомо, одна з сутнісних ознак інновацій полягає у здатності розширювати інноваційне поле освітнього середовища у закладі освіти. Тому в ЦППО велика увага приділяється реалізації інноваційного потенціалу ІКТ.

Так, для розширення освітнього веб-середовища, наближення його до можливостей і потреб слухачів використовується технологія конструювання соціальних мереж (нетворкінгова технологія), що передбачає систематичне створення і використання внутрішніх та зовнішніх зв'язків, а також спілкування, взаємодію й координацію дій між педагогами, групами чи організаціями з метою поліпшення продуктивності професійної діяльності, поширення та впровадження інновацій. Насамперед, це сайти, блоги, веб-сторінки викладачів і кафедр у соціальних мережах (Facebook). При цьому широко й інтенсивно в освітніх цілях у соціальній мережі Facebook використовуються сторінки кафедри філософії і освіти дорослих, психології управління, відкритих освітніх систем та ІКТ. Слід відзначити активну роботу зі слухачами у зазначеній соціальній мережі (зокрема, з обговорення актуальних проблемних публікацій у сфері освіти, нормативно-правового забезпечення, інформаційних і методичних матеріалів тощо) науково-педагогічних працівників В. Сидоренко, М. Скрипник, Т. Кравчинської, Я. Швень та ін. На особливу увагу заслуговують професійні авторські освітні електронні ресурси, зокрема, веб-сайт В. Киричука «Універсал-онлайн» та сторінка професійної групи «Децентралізація управління освітою» у Facebook, започаткована Н. Клокар.

На онлайн платформі неформальної освіти «Learn Lifelong – навчайся впродовж життя» створено віртуальний кабінет ДВНЗ «Університет менеджменту освіти», в якому надається інформація про додаткові освітні послуги ЦППО, де наразі зареєстровано сім заходів.

Популяризація освітньої діяльності ЦППО здійснюється в YouTube, де розміщено відеоролики кафедр філософії і освіти дорослих, відкритих освітніх систем та ІКТ.

В освітній процес упроваджено нові технології, методи та методики, інноваційний потенціал яких дає змогу оптимізувати роботу з інформацією, спонукати слухачів до критичного мислення, мотивувати до професійного та особистісного розвитку, а саме:

- інтернет-лекції, інтернет-конференції;
- вебінари, чати, відеоконференції;
- онлайн студії, веб-лабораторії, педагогічні веб-квести, віртуальні екскурсії тощо.

Помітний вплив на професійний розвиток, мотивацію до саморозвитку та самовдосконалення забезпечується завдяки інтеграції в освітній процес курсів підвищення кваліфікації науково-практичних конференцій, круглих столів, семінарів, зокрема з інтернет- або з онлайн-трансляцією. Це сприяє активній участі слухачів у виступах та обговореннях питань. Основними з цих заходів є такі:

- II Всеукраїнська інтернет-конференція «Професійний розвиток фахівців у системі освіти дорослих: історія, теорія, технології», 28 квітня 2017 р., м. Київ;

- методологічний семінар з онлайн-трансляцією «Освітньо-філософські засади нової української школи» за участю радника Президента України О. Макаренка, 18 жовтня 2017 р., м. Київ;

- дискусійна панель на тему «Співпраця з роботодавцями у впровадженні елементів дуальної системи» (модератор: проф. Л. Сергєєва) та круглий стіл на тему «Громада і опорна школа: співпраця задля забезпечення якості освіти» (модератор: проф. Н. Клокар) за програмою Дев'ятої міжнародної виставки «Інноватика в сучасній освіті» та Шостої міжнародної виставки освіти за кордоном «World Edu», 24 жовтня 2017 р.;

- круглий стіл «Об'єднання громад: проблеми і перспективи» (співорганізатор: ГО «Міжнародна організація «ТРИУМВІРАТ», 31 травня 2017 р., м. Київ).

Новим інноваційним здобутком є створення віртуальної кафедри андрагогіки (Virtual Department of Andragogy) ЦППО ДВНЗ «Університет менеджменту освіти», яку 2 листопада 2017 р. презентовано на міжнародному форумі «Освіта дорослих і розвиток громадянського суспільства». Віртуальна кафедра андрагогіки має забезпечити розширення можливостей технології науково-методичного супроводу професійного розвитку педагогічних, науково-педагогічних і керівних кадрів в умовах неформальної освіти та становлення нової системи ППО у межах Українського відкритого університету післядипломної освіти. Діяльність нової кафедри спрямовано на створення віртуального кластерного наукового співтовариства андрагогів для впровадження в практику формальної та неформальної післядипломної освіти новітніх методик і технологій навчання дорослих, підготовки висококваліфікованих фахівців для системи освіти дорослих, а також упровадження результатів досліджень у практичну діяльність інституцій післядипломної педагогічної освіти. Предметними профілями віртуальної кафедри андрагогіки є такі: філософія освіти дорослих; історія формальної, неформальної та інформальної післядипломної освіти; інклюзивна освіта дорослих; методологія професійного розвитку андрагогів; науково-методичний супровід професійного розвитку андрагогів; моніторинг результатів професійного розвитку фахівців тощо. Представлений електронний контент кафедри містить низку рубрик, що дає змогу використовувати їх в освітніх моделях курсів підвищення кваліфікації та міжкурсового періоду як єдиний андрагогічний цикл. Це, зокрема, «Веб-клуб андрагогів: комунікація, розвиток, успіх» (модератор: директор ЦППО, проф. Т. Сорочан), «Професійний розвиток педагога нової української школи» (модератори: завідувач кафедри філософії і освіти дорослих, проф. В. Сидоренко, доц. О. Просіна, старш. викл. Т. Кравчинська, асп. Ю. Махновець), «Цифровий сторітеллінг в освіті дорослих» (модератор: проф. Л. Панченко), «Психологія андрагогіки» (модератор: доц. Я. Швень), «Креативні практики» (модератор: доц. М. Ілляхова), «Освітні тренди» (модератор: доц. А. Єрмоленко), «Електронна бібліотека андрагога» (модератор: доц. В. Левченко), «Медіаосвітня студія» (модератор: асп. А. Пономаревський). Розробником ресурсу й адміністратором освітньої платформи віртуальної кафедри андрагогіки є старший викладач О. Самойленко. Для надання консультативної та науково-методичної допомоги закладам ППО, кафедрам, викладачам, іншим структурам післядипломної освіти та недержавним організаціям з питань

освіти дорослих в Україні у структурі віртуальної кафедри андрагогіки започатковано консультпункт.

Інноваційні освітні технології дають змогу більш повно відповідати на освітні потреби слухачів. Зокрема, додатково до програм курсів підвищення кваліфікації започатковано семінари-тренінги, курси з актуальних проблем на запити слухачів. Упродовж 2017 року 120 слухачів різних категорій пройшли курс навчання у тренінг-семінарі з проблеми «Фінансова грамотність» за науково-методичною підтримки співробітників ДВНЗ «Університет банківської справи» та ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» й отримали відповідні сертифікати.

З метою забезпечення зворотного зв'язку та підвищення якості освіти на кафедрах практикуються розширені засідання за участю слухачів курсів підвищення кваліфікації та здобувачів вищої освіти рівня PhD.

Джерелом і важливим каналом поширення інновацій є наукові дослідження прикладного характеру, зорієнтовані на створення нового змісту та моделей організації підвищення кваліфікації, удосконалення форм, методів і технологій навчання дорослих.

В освітньому процесі курсів підвищення кваліфікації зростає практика використання науково-педагогічними працівниками тренінгових і коуч-технологій, воркшопів або їх елементів. Найактивніше їх застосовують науково-педагогічні працівники кафедр психології управління, філософії і освіти дорослих, державної служби та менеджменту освіти. Зазначені технології застосовуються під час тематичних семінарів-тренінгів з питань лідерства, запобігання проявам корупції, організованих у 2015–2017 рр. для працівників органів державної влади та місцевого самоврядування відповідно до контрактів з Національним агентством України з питань державної служби.

Якість і соціальний ефект освітнього процесу курсів підвищення кваліфікації забезпечуються інноваційними розробками, виконаними у межах науково-дослідницької роботи кафедр ЦПППО. Закцентуймо увагу на основних з них.

За результатами НДР на тему «Професійний розвиток фахівців у системі освіти дорослих: історія, теорія, технології» (2017–2019 рр.; ДР № 0117U002380) кафедрою філософії і освіти дорослих розроблено:

- «Курикулум підвищення кваліфікації педагогічних, науково-педагогічних працівників та керівників закладів освіти галузі знань 01 Педагогічна освіта» (авт. кол. / заг. ред. Т. М. Сорочан; наук. ред., упоряд. В. В. Сидоренко, М. І. Скрипник. — Київ : ЦПППО, 2017. — 447 с.) — рамковий документ концептуального характеру, що вміщує формалізований пакет робочих навчальних тем і спецкурсів для курсів підвищення кваліфікації працівників освіти, норми годин для їх опанування, цільові групи, систему компетентностей, взаємозв'язок нових методичних принципів із запропонованими навчальними матеріалами, систему і принципи самонавчання, самоконтролю і самооцінювання, андрагогічні методи, прийоми, технології навчання, принципи моніторингу результатів навчання;
- збірник методик і тестових діагностичних завдань «Професійний розвиток науково-педагогічних працівників у системі освіти дорослих» (уклад.: М. І. Скрипник, Я. Л. Швень. — Київ : ЦПППО, 2017. — 105 с.);
- навчально-методичний посібник «Технології професійного розвитку педагогів: методичний poradnik» (упоряд.: Т. М. Сорочан,

М. І. Скрипник; Держ. вищ. навч. закл. «Ун-т менедж. освіти». — Київ, 2016. — 231 с.), у якому розкрито технології професійного розвитку педагогічних кадрів у системі післядипломної педагогічної освіти (технопарк, науково-методичний супровід, проекти професійного розвитку тощо), деталізовано потенціал елементів інтерактивної технології в активних методах післядипломного навчання педагогічних працівників (зокрема, це майстер-клас, воркшоп, дебати, тренінг, мозкова атака тощо), подано комплекс практичних завдань для організації формальної, неформальної та інформальної освіти педагогів.

Розвитку дослідницьких навичок слухачів курсів підвищення кваліфікації сприяє залучення їх до НДР кафедри та розроблення в її межах продукту — мультимедійного науково-методичного комплексу «Про актуальне в методичній діяльності: думки й поради експертів» (авт. кол. / за наук. ред. проф. Т. М. Сорочан. — Київ : Агроосвіта, 2017. — 800 с.).

За результатами держбюджетної НДР на тему «Психологічна підготовка керівників освітніх організацій до діяльності в умовах змін» (ДР №0112U000700, термін виконання: 01.01.2012 р. – 31.12.2014 р.) кафедрою психології управління створено:

- концептуальну модель і технологію психологічної підготовки керівників освітніх організацій до діяльності в умовах змін;
- методiku діагностики рівнів та особливостей психологічної готовності керівників освітніх організацій до діяльності в умовах змін як результат їхньої психологічної підготовки;
- посібник «Психологічна підготовка керівників освітніх організацій до діяльності в умовах змін»;
- науково обґрунтовані плани й програми психологічної підготовки керівників освітніх організацій до діяльності в умовах змін у процесі очно-дистанційної форми навчання в системі післядипломної педагогічної освіти.

В освітньому процесі курсів підвищення кваліфікації активно використовуються розроблені науково-педагогічними працівниками кафедри психології управління за участю здобувачів наукових ступенів кафедри близько 40 спецкурсів і тренінгів з актуальних питань психологічного забезпечення діяльності освітніх організацій.

За результатами НДР кафедри відкритих освітніх систем та ІКТ на тему «Теоретичні та методичні основи впровадження технологій змішаного навчання в систему відкритої післядипломної освіти» (РК 0117U002382; термін виконання — 2017–2019 рр.) в освітній процес запроваджуються технології підвищення кваліфікації слухачів в єдиному інформаційному середовищі на основі Office 365 при змішаному навчанні.

Вищезазначені інновації дають змогу здійснювати професійне вдосконалення фахівців освітньої галузі відповідно до суспільних запитів і потреб, а також створювати нову систему ППО, що відповідає Закону України «Про освіту».

Отже, інноваційні технології в освітньому процесі курсів підвищення кваліфікації у ЦПППО запроваджуються за такими аспектами: нормативно-правове забезпечення; управління; зміст; навчально-методичне забезпечення; наукові дослідження.

ЛІТЕРАТУРА

1. Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України; голов. ред. В. Г. Кремень. — Київ : Юрінком Інтер, 2008. — 1040 с.

2. Про освіту : Закон України № 2145-19 за станом на 05.09.2017 р. : офіц. вид. // Верховна Рада України [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon2>.

rada.gov.ua/laws/show/2145-19. — Дата звернення: 25.12.2017.
— Назва з екрана.

3. Розпорядження Кабінету Міністрів України
«Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування

загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року» від 14 грудня 2016 р. № 988-р [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/249613934>. — Дата звернення: 25.12.2017. — Назва з екрана.

БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ НЕПЕРЕРВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ: ІСТОРІЯ ТА СЬОГОДЕННЯ

О. Ситніков

Таблиця

Заявки управлін освіти і науки державних адміністрацій
на підвищення кваліфікації педагогічних працівників ЗП(ПТ)О

Рік	Кількість слухачів за формами навчання			
	денна	очно-дистанційна	дистанційна*	заочна
2015	25	364	-	1609
2016	44	733	-	1223
2017	-	775	64	1161
2018 (план)	-	912	-	1088

*експериментальні групи

Як бачимо, простежується позитивна динаміка зростання очно-дистанційної форми навчання.

Пріоритетними напрямками підвищення кваліфікації педагогічних працівників на базі Інституту є:

- вдосконалення і розвиток загальнопедагогічної, загальнопсихологічної, методичної, інформаційно-комунікаційної компетентностей слухачів, елементів їхньої педагогічної майстерності;
- формування умінь дослідницької діяльності, наукової, науково-технічної і технологічної компетентностей слухачів відповідно до їхньої фахової спеціалізації, підготовка до впровадження новітніх виробничих технологій у навчально-виробничий процес професійних навчальних закладів;
- підготовка педагогічних працівників до реалізації інноваційної освітньої діяльності у професійних навчальних закладах;
- підвищення загальнокультурного рівня, творчого та інтелектуального потенціалу педагогічних працівників, стимулювання їхньої здатності до самоосвіти і саморозвитку, подолання стереотипів професійної діяльності.

Поширеною категорією слухачів Інституту є майстри виробничого навчання і викладачі професійно-теоретичної підготовки.

На рисунку показано структуру навчального плану підвищення кваліфікації майстрів виробничого навчання за очно-дистанційною формою навчання.

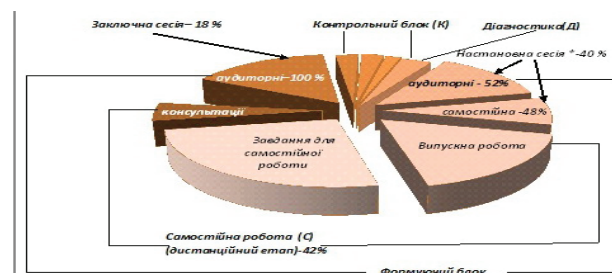

Рис. Структура навчального плану для майстрів виробничого навчання за очно-дистанційною формою навчання

Білоцерківський інститут неперервної професійної освіти (далі - Інститут) (попередня назва – Інститут післядипломної освіти інженерно-педагогічних працівників (м. Донецьк)), почав працювати з 1979 року.

Відповідно до постанови Ради Міністрів СРСР № 1007 від 10 грудня 1976 р., Ради Міністрів УРСР № 613 від 17 грудня 1977 р., Наказом Державного комітету Донецьку філію Всесоюзного інституту підвищення кваліфікації керівних працівників і спеціалістів професійно-технічної освіти з 1 січня 1979 р. перетворено в Республіканський інститут підвищення кваліфікації працівників професійно-технічної освіти (надалі – Інститут).

8 листопада 2007 р. розпорядженням Кабінету Міністрів України №969-р створено Університет менеджменту освіти. Донецький інститут післядипломної освіти інженерно-педагогічних працівників став його відокремленим підрозділом під назвою Інститут післядипломної освіти інженерно-педагогічних працівників (м. Донецьк) ДВНЗ «Університет менеджменту освіти», ліцензованим за IV рівнем акредитації.

З 2009 р. Інститут очолює кандидат історичних наук, доцент Ситніков Олександр Пантелійович, за ініціативи якого у 2010 р. розпочато нову сторінку історії Інституту – навчальний заклад відкрив свої двері студентам. Зараз в Інституті здійснюється підготовка фахівців для професійної освіти за освітньо-професійними програмами першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти за спеціальностями: «Професійна освіта (Дизайн)»; «Професійна освіта (Охорона праці)»; «Психологія»; «Менеджмент за спеціалізацією «Управління навчальним закладом»»; «Педагогіка вищої школи».

Основні напрями діяльності Інституту:

- підготовка фахівців та курсове підвищення кваліфікації керівників і педагогічних працівників закладів професійної (професійно-технічної) освіти;
- науково-методична робота;
- науково-дослідницька робота.

Освітній процес в Інституті здійснюється за денною, очно-дистанційною, дистанційною, заочною формами. Наставозна сесія при очно-дистанційній формі навчання проводиться в режимі онлайн. Підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів професійної (професійно-технічної) освіти (ЗП(ПТ)О) за держбюджетом проходить у 15 областях України та м. Київ. Обсяг держбюджету – 2000 осіб, який завжди виконується на 100%.

Щороку в Інституті підвищують кваліфікацію майже 500 осіб за кошти фізичних та юридичних осіб, зокрема: персонал, який залучається до професійного навчання на виробництві, викладачі закладів вищої освіти (технікумів і коледжів) та інші.

У таблиці показано розподіл держбюджетного замовлення за формами навчання (2015–2018 рр.).